



Accountantsverslag 2025

Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

22 april 2026





Aan de verenigde vergadering
van Hoogheemraadschap van Schieland
en de Krimpenerwaard
Postbus 4059
3006 AB ROTTERDAM

Onderwerp
Accountantsverslag 2026

Datum
22 april 2026

Ons kenmerk
2604936CB4/JV

Behandeld door
drs. R.M.J. van Vugt RA
rvanvugt@deloitte.nl
088 288 1108

R. Hazen MSc
rhazen@deloitte.nl
088 288 7674

Geachte leden van de verenigde vergadering,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag aan met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2025 van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2025 van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.

Bij de jaarrekening 2025 van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard hebben wij een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

De jaarrekening 2025 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging van 12 november 2025.

Wij hebben onze bevindingen afgestemd.

De inhoud van dit accountantsverslag is door ons afgestemd met de portefeuillehouder financiën, de secretaris-directeur, de concerncontroller en de betrokken medewerkers van de afdeling SPIN.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

drs. R.M.J. van Vugt RA

Deloitte Accountants B.V.
Audit
Wilhelminakade 1
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Nederland

Tel: 088 288 2888
www.deloitte.nl

Inhoudsopgave

	<u>Kernpunten van de jaarrekeningcontrole</u>	4
	• <u>Kernpunten van de jaarrekeningcontrole</u>	5
	<u>Bestuurlijke samenvatting</u>	6
	• <u>Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen</u>	7
	<u>Bevindingen jaarrekeningcontrole</u>	10
	• <u>De financiële positie van uw hoogheemraadschap</u>	11
	• <u>Belangrijkste bevindingen uit onze controle</u>	17
	<u>Interne beheersing</u>	20
	• <u>Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing</u>	21
	<u>Bijlagen</u>	22
	• <u>Bijlage A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen</u>	23
	• <u>Bijlage A2 - Onzekerheden in de controle</u>	24
	• <u>Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen</u>	25
	• <u>Bijlage B - Onafhankelijkheidsbevestiging</u>	26

Kernpunten van de jaarrekeningcontrole





Kernpunten van de jaarrekeningcontrole

In dit hoofdstuk zijn de kernpunten van de jaarrekeningcontrole overzichtelijk weergegeven. Deze kernpunten lichten wij in het vervolg van dit accountantsverslag nader toe. De onderwerpen linken dan ook door naar de verdiepende teksten en zijn te raadplegen door op het onderwerp te klikken.

Categorie	Onderwerp	Observatie en/of aanbeveling
Algemeen	1. Controleverklaring	1. We hebben een goedkeurende controleverklaring ten aanzien van de getrouwheid van de jaarrekening 2025 verstrekt. De jaarrekening geeft een juist en volledig beeld van de baten, lasten, activa en passiva in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit. Tevens geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties.
	2. Materialiteit	2. De jaarrekeningcontrole is uitgevoerd met een materialiteit van 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan de reserves, zijnde € 3,1 miljoen.
Rechtmatigheid	1. Rechtmatigheidsverantwoording	1. Het college meldt in haar rechtmatigheidsverantwoording dat het college in 2025, met inachtneming van het normenkader en de verantwoordingsgrens, rechtmatig heeft gehandeld. De onrechtmatigheden blijven beneden de verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan de reserves, zijnde € 0,7 miljoen.
	2. Rapportagetolerantie	2. In de paragraaf bedrijfsvoering zijn de onrechtmatigheden groter dan de rapporteringstolerantie ad € 0,1 miljoen, toegelicht door het college.
Financiën	1. Financiële positie	1. De financiële positie van het hoogheemraadschap is verbeterd. Het eigen vermogen is met € 10,1 miljoen toegenomen.
	2. Weerstandsratio	2. De weerstandsratio is in 2025 verder gestegen naar 5,3 en ligt daarmee hoger dan de door het bestuur nagestreefde minimumratio van 1,4.
IT-omgeving	1. Algemeen	1. Het college heeft opvolging gegeven aan onze aanbevelingen die wij naar aanleiding van de IT-audit 2024 hebben gegeven.
	2. Autorisatiematrix ProSa	2. Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard heeft in 2025 een autorisatiematrix voor de financiële applicatie opgesteld, maar deze is nog niet vastgesteld.
	3. Reviewen van gebruikersrechten	3. Er heeft in 2025 geen periodieke review plaatsgevonden op de gebruikersrechten in de financiële applicatie.
Fiscaliteiten	1. Koepelvrijstelling btw	1. Het Gerechtshof heeft het Waterschapshuis in het gelijk gesteld over de toepassing van de koepelvrijstelling, waardoor het Waterschapshuis haar diensten vrijgesteld van btw aan de waterschappen kan leveren. Dit werkt voor het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard kostenverlagend. De Belastingdienst is in cassatie gegaan. De kostenverlaging voor het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is niet in de jaarrekening 2025 verwerkt in afwachting van het vonnis van de Hoge Raad.
Overige bevindingen	1. Naleving EU-aanbestedingsregels	1. Wij constateren onrechtmatigheden in de naleving van de aanbestedingsregels van circa € 0,7 miljoen. Dit is voornamelijk het gevolg van het verlengen van inhuurcontracten, die door het hoogheemraadschap zelf zijn onderkend en verantwoord. Deze blijven binnen de goedkeuringstolerantie en zijn getrouw toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording.
	2. Kwaliteit jaarrekeningproces	2. Wij constateren afwijkingen in de volledigheid van verplichtingen en de juiste toerekening van lasten en baten, die tijdens de controle zijn gecorrigeerd. De beperkte opvolging van eerdere aandachtspunten duidt op een nog onvoldoende effectief ingericht jaarrekeningproces en interne beheersing.



Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijk relevante bevindingen
en aanbevelingen jaarrekeningcontrole





Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Getrouwheid	- Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor het getrouwe beeld van de jaarrekening 2025 inclusief de daarin opgenomen rechtmatigheidsverantwoording van het college. - De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 3,1 miljoen. - Naast de opdrachtbevestiging zijn het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) en het Controleprotocol hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard 2025 bepalend (geweest) voor onze controle. - De definitieve jaarrekening bevat geen ongecorrigeerde getrouwheidsfouten boven de rapportagegrens.
Rechtmatigheid	- Het college heeft in zijn rechtmatigheidsverantwoording geen fouten gerapporteerd boven de verantwoordingsgrens. - In de paragraaf bedrijfsvoering zijn de onrechtmatigheden groter dan de rapporteringstolerantie, toegelicht door het college. - De gehanteerde verantwoordings- en rapportagegrens bedraagt € 3,1 miljoen respectievelijk € 0,1 miljoen. - Wij hebben de conclusies van het college in ons getrouwheidsoordeel betrokken en wij hebben geen materiële tekortkomingen geconstateerd.
Wet Normering Topinkomens	Wij hebben tijdens onze controle van de WNT geen ongecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd die de materialiteitsgrens volgens het controleprotocol WNT te boven gaan.
Koepelvrijstelling btw	Het Waterschapshuis is van mening dat zijn facturen aan de waterschappen geen btw zouden moeten bevatten. Het Gerechtshof heeft dit standpunt bevestigd, waardoor het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard de btw op de facturen van het Waterschapshuis kan terugontvangen. De Belastingdienst is in cassatie gegaan. Het hoogheemraadschap heeft in afwachting van het vonnis van de Hoge Raad nog geen vordering opgenomen in de jaarrekening.
Voorziening pensioenen (oud) bestuurders	De voorziening pensioen (oud) bestuurders per 31 december 2025 is verhoogd naar het juiste bedrag dat nodig is om de pensioenverplichting aan alle (oud)bestuurders uiterlijk op 1 januari 2028 over te dragen aan het ABP.





Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Financiële positie	- De financiële positie ultimo 2025 is verbeterd ten opzichte van 2024. Het eigen vermogen is met € 10,1 miljoen toegenomen naar € 35,7 miljoen. - De beschikbare weerstandscapaciteit ultimo 2025 bedraagt € 35,7 miljoen (2024: € 17,7 miljoen). Deze weerstandscapaciteit is hoger dan de door het hoogheemraadschap bepaalde benodigde weerstandscapaciteit van € 5,7 miljoen (2023: € 9,4 miljoen).
Interne beheersing	Op basis van de interim-controle 2025 hebben wij een managementletter uitgebracht. Onze belangrijkste bevindingen zijn ook in dit accountantsverslag opgenomen. Zie pagina 20.
IT-audit 2025	- Wij hebben in 2025 een IT-audit uitgevoerd naar de general IT-controls van ProSa (de financiële administratie). Onze conclusie is dat de bevindingen en aanbevelingen deels zijn opgelost. - Wij constateren ook dat er nog belangrijke verbeteringen nodig zijn, zoals het documenteren van de autorisatiematrix en het periodiek reviewen van gebruikersrechten en autorisaties binnen ProSa.
Jaarstukken 2025	- Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de resultaten van uw hoogheemraadschap. Daarnaast vereisen zij van het management het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het ambtelijk management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd, en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsvraagstukken en de toegepaste inschattingen goed onderbouwd en redelijk zijn, en consistent zijn gebruikt. - De verslaggevingsgrondslagen van uw hoogheemraadschap zijn uiteengezet in de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening 2025. De grondslagen zijn toegepast met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit. De grondslagen zijn aanvaardbaar. - Op basis van de Nederlandse wetgeving en de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NVCOS) 720 is de accountant verplicht bepaalde werkzaamheden uit te voeren met betrekking tot het jaarverslag en de andere informatie die in de jaarstukken is opgenomen. Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
Overig	- In de bijlagen A bij dit accountantsverslag hebben wij opgenomen welke niet-gecorrigeerde afwijkingen en tekortkomingen in de toelichtingen wij hebben geconstateerd. - In bijlage B is onze volledige onafhankelijkheidsbevestiging te vinden.





Bevindingen jaarrekeningcontrole





Samenvatting vermogen en resultaat van uw hoogheemraadschap

De vermogenspositie van uw hoogheemraadschap is verbeterd

Het BBVW, de verslaggevingsregels voor waterschappen, maakt een duidelijk onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen worden gemuteerd. De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming.

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten over het boekjaar 2025 bedraagt € 10,1 miljoen voordelig. Per saldo is tussentijds € 1,3 miljoen aan de reserves onttrokken, zodat het uiteindelijke gerealiseerd resultaat over 2025 € 11,4 miljoen bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het overzicht hiernaast hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen. De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2025 circa 11,5% van het balanstotaal (ultimo 2024: 10,4% van het balanstotaal) en is de afgelopen jaren aanzienlijk verbeterd. Deze ontwikkeling past binnen de eerder gesignaleerde noodzaak om de vermogenspositie te versterken.

Saldo baten en lasten

Het gerealiseerde resultaat is het saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemming. Deze tussentijdse resultaatbestemming bestaat uit de onttrekkingen aan en stortingen in de reserves gedurende het boekjaar. De mutaties in de reserves vinden plaats op basis van door het algemeen bestuur in de verenigde vergadering genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de eerdere politieke besluitvorming.

Wat het voorgaande concreet betekent voor uw hoogheemraadschap hebben wij in het overzicht hiernaast weergegeven.

Eigen vermogen (x € 1 miljoen)	2025	2024	2023	2022
Eigen vermogen per 1 januari	25,5	18,4	17,4	29,0
Tussentijdse resultaatbestemming	-/- 1,3	-/- 0,8	0,2	-
Gerealiseerd resultaat	11,4	8,7	0,6	-/- 11,6
Saldo van baten en lasten	10,1	7,9	0,8	-/- 11,6
Eigen vermogen per 31 december	35,7	25,5	18,4	17,4

Exploitatieresultaat (x € 1 miljoen)

	Jaarrekening 2025	Begroting na wijziging 2025
Totale baten	144,3	143,3
Totale lasten	-/- 134,2	141,3
Saldo van baten en lasten	10,1	2,0
Af: stortingen in reserves	-	-
Bij: onttrekkingen aan reserves	1,3	0,2
Gerealiseerd resultaat	11,4	2,2





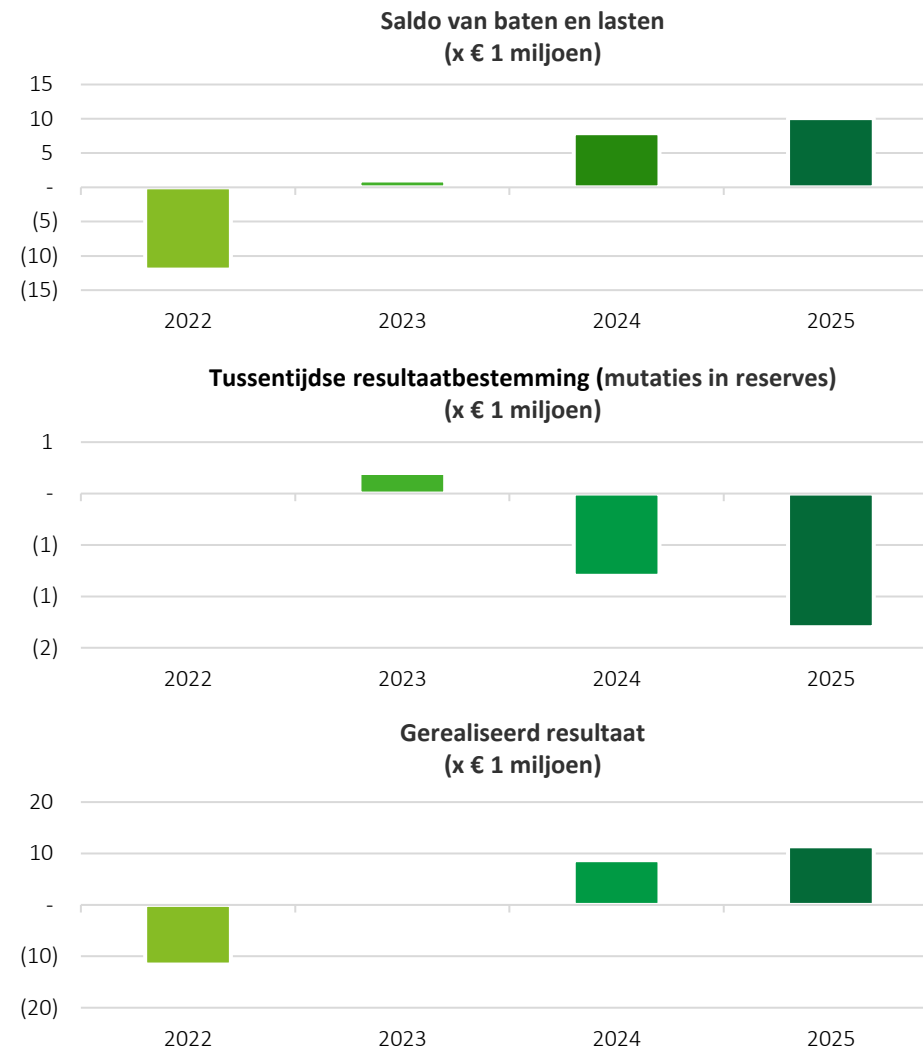
Samenvatting vermogen en resultaat van uw hoogheemraadschap

Het overzicht van baten en lasten over het boekjaar 2025 laat een voordelig saldo van baten en lasten van € 10,1 miljoen zien, ten opzichte van een begroot voordelig saldo van € 2,0 miljoen (begroting na wijziging).

De jaarrekening 2025 sluit – na verwerking van de mutaties in reserves – met een voordelig gerealiseerd resultaat van € 11,4 miljoen.

In de programmaverantwoording geeft het college per programma op hoofdlijnen een verklaring voor de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging.

Het hoogheemraadschap heeft de belangrijkste verschillen toegelicht en heeft de financiële impact ervan in kaart gebracht. In de paragraaf [Begrotingsrechtmatigheid](#) van onze rapportage gaan wij nader in op de verschillen tussen de begrote en de werkelijke baten en lasten in het kader van de begrotingsrechtmatigheid.





Samenvatting vermogen en resultaat van uw hoogheemraadschap

Solvabiliteit

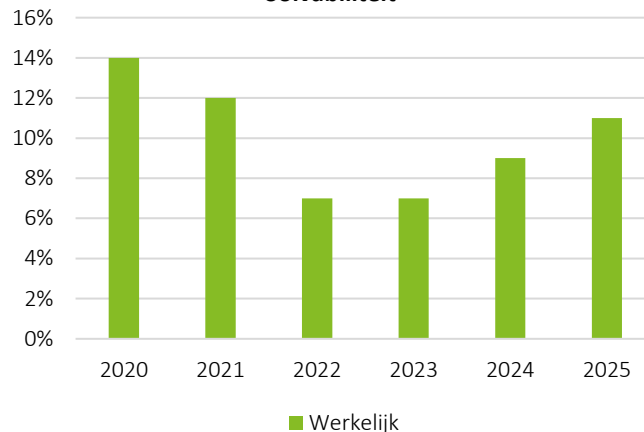
De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin het hoogheemraadschap in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Als sprake is van een forse schuld en veel eigen vermogen (totaal van algemene en bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van het hoogheemraadschap.

Netto schuldquote

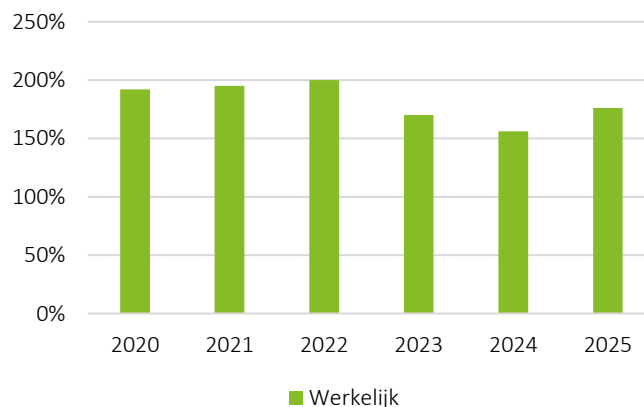
Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van het hoogheemraadschap ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de 'druk' van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie.

Kengetallen voor Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (over de periode 2020-2025)

Solvabiliteit



Netto schuldquote





Samenvatting vermogen en resultaat van uw hoogheemraadschap

Voorspellende waarde van uw begroting

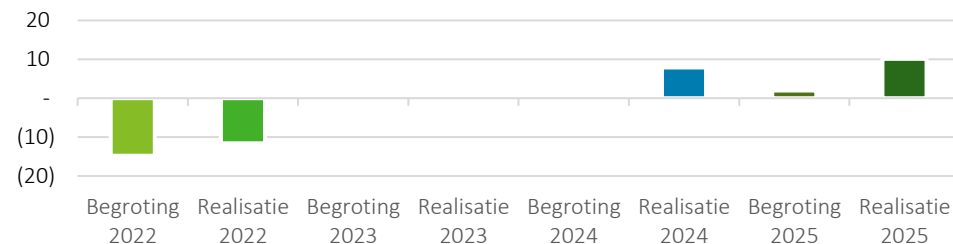
De jaarrekening 2025 sluit met een positief gerealiseerd resultaat van € 11,4 miljoen. De begroting is voor uw organisatie een belangrijk sturingsinstrument. Het is een kaderstellend document waarmee de verenigde vergadering financiële en beleidsmatige kaders vaststelt waarbinnen het college haar beleid en doelen kan realiseren.

Uw organisatie heeft zich geconcentreerd op het behalen van de gestelde doelen. Van de begrote lasten is in 2025 circa 95% gerealiseerd.

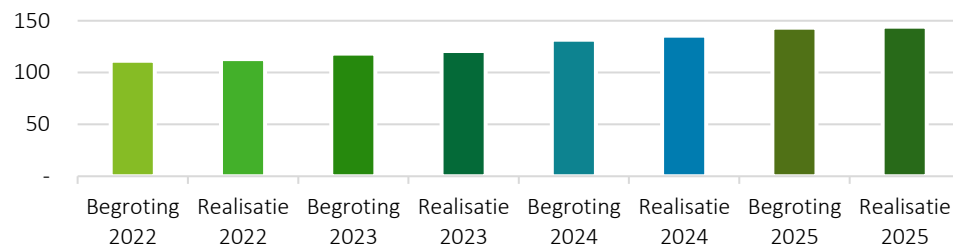
Kwaliteit en transparantie van de jaarstukken

Bij de jaarrekeningcontrole hebben wij vastgesteld dat uw jaarstukken 2025 voldoen aan de vereisten uit het BBVW. Wij hebben bij onze werkzaamheden de jaarstukken integraal doorgenomen en hebben daarbij – naast de verenigbaarheid van jaarverslag en jaarrekening – vanuit het belang en begrip van de gebruikers van de jaarstukken vooral gelet op de toegankelijkheid en begrijpelijkheid van de daarin opgenomen toelichtingen en analyses.

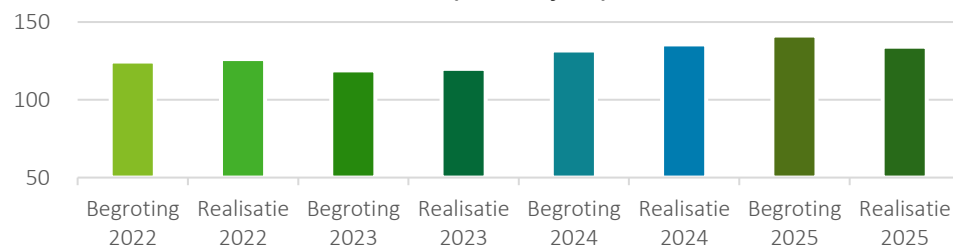
Saldo baten en lasten | Begroting vs realisatie
(x € 1 miljoen)



Baten | Begroting vs realisatie (excl. mutaties reserves)
(x € 1 miljoen)



Lasten | Begroting vs realisatie (excl. mutaties reserves)
(x € 1 miljoen)





Samenvatting vermogen en resultaat van uw hoogheemraadschap

Het weerstandsvermogen is toegenomen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de door het hoogheemraadschap geschatte risico's.

De ratio weerstandsvermogen is toegenomen van bijna 3,1 ultimo 2024 naar 5,3 ultimo 2025. Uw weerstandscapaciteit is toereikend in relatie tot de risico's. Dit heeft het college inhoudelijk nader toegelicht in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van het jaarverslag. Dit ligt tevens boven de streefwaarde van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard tussen 1,0 en 1,4.

Beschikbare weerstandscapaciteit

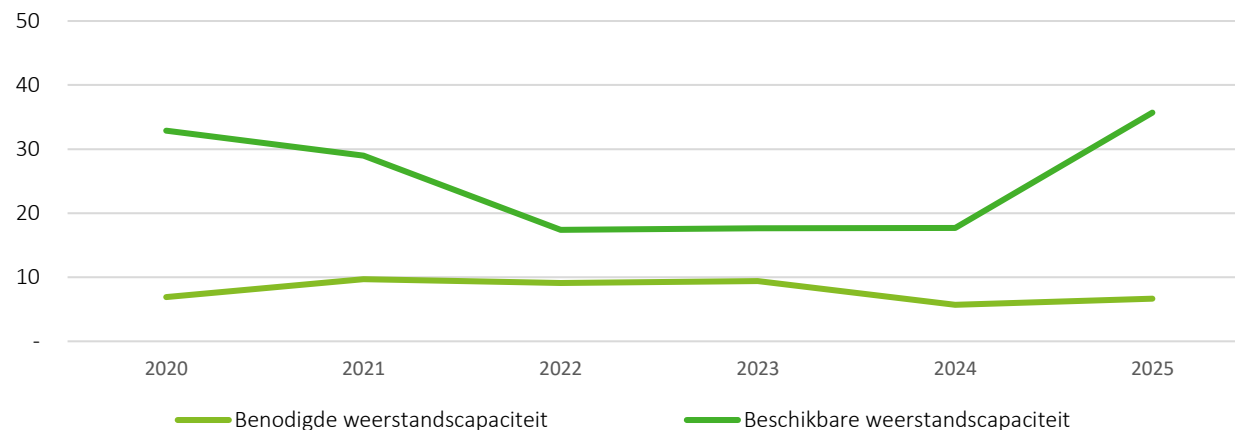
De door uw hoogheemraadschap berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 35,7 miljoen (2024: € 17,7 miljoen). De beschikbare weerstandscapaciteit is licht toegenomen ten opzichte van het voorgaande jaar en is inclusief het nog te bestemmen resultaat van € 10,1 miljoen.

Benodigde weerstandscapaciteit

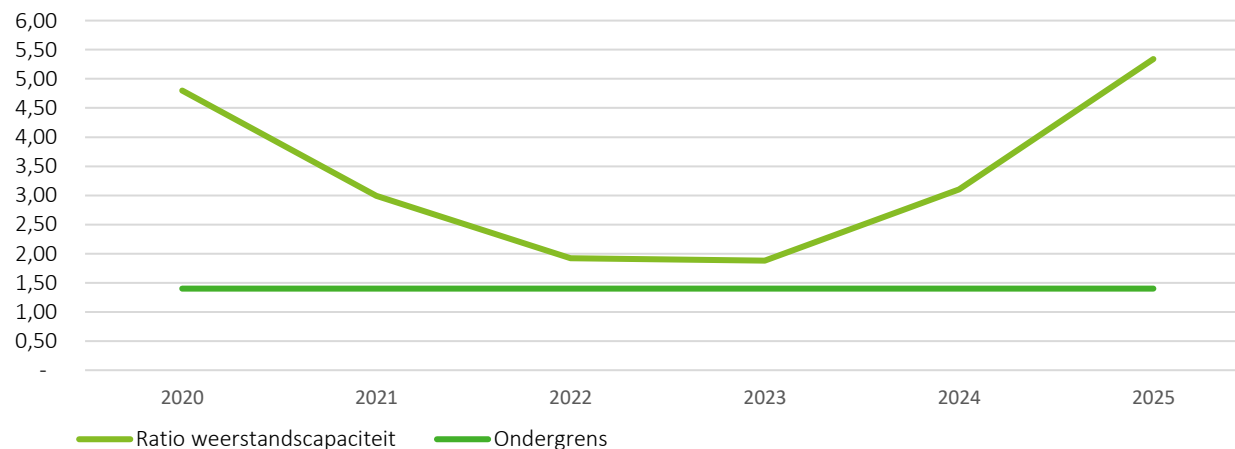
Het benodigde weerstandscapaciteit is door het bestuur vastgesteld op € 9,4 miljoen.

De inventarisatie van risico's in de begroting geeft een indicatie van de financiële omvang van de belangrijkste (specifieke) risico's om daarmee de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen. In de jaarrekening is de verantwoording beperkt tot de risico's die zich in 2025 hebben voorgedaan.

Weerstandscapaciteit
(x € 1 miljoen)



Ratio weerstandscapaciteit







Rechtmatigheidsverantwoording

Algemeen

Het college neemt in de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording op waarin het zich verantwoordt over de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties (inclusief begrotingsrechtmatigheid). Een uitgebreidere toelichting is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt gerapporteerd over de naleving van de relevante rechtmatigheidscriteria, te weten het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik- en oneigenlijk gebruik (M&O)-criterium. De rechtmatigheidsverantwoording is naar onze mening overeenkomstig de wettelijke vereisten opgesteld.

Begrotingscriterium

Het college heeft in de jaarstukken 2025 verantwoording afgelegd over de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2025. De begrotingsrechtmatigheid is hiervan onderdeel. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn onder andere gebaseerd op de afspraken tussen het college en de verenigde vergadering, zoals vastgelegd in de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie van het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.

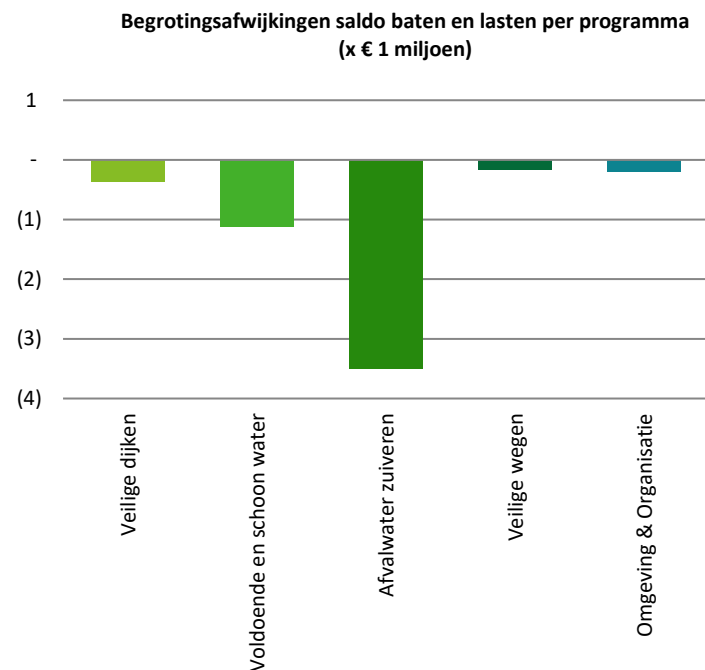
Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de saldi van baten en lasten binnen de begroting blijven en het college belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan de verenigde vergadering, zodat zij hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de verenigde vergadering van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat het college inbreuk maakt op het budgetrecht van de verenigde vergadering.

Het overschrijden van de begrote lasten en kredieten is altijd onrechtmatig, maar kan in bepaalde situaties als 'acceptabel' worden aangemerkt. Deze situaties zijn beschreven in de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie van het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. De lastenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen en zijn toegelicht.

Voor de begrotingsrechtmatigheid moeten wij kijken naar de overschrijdingen van de lasten per programma. In de figuur hiernaast hebben wij de programma's en de begrotingsafwijkingen opgenomen.

Wij verwijzen voor een inhoudelijke analyse van en toelichting op deze overschrijdingen naar de analyse begrotingsrechtmatigheid zoals opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. Hiermee legt het college verantwoording af aan de verenigde vergadering over de begrotingsrechtmatigheid over 2025.

Er is geen sprake van programmaoverschrijdingen, alle programma's laten een onderschrijding van de lasten zien.



Kredietoverschrijdingen

Kredietoverschrijdingen vereisen – vergelijkbaar met lastenoverschrijdingen in het overzicht van baten en lasten – autorisatie van de verenigde vergadering. Indien een overschrijding niet door de verenigde vergadering is geautoriseerd, is deze strikt genomen onrechtmatig.

Er zijn kredieten met een kleine overschrijding, maar de totale afwijking valt binnen de door de verenigde vergadering vastgestelde rapportagetolerantie van € 0,1 miljoen.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld aan de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen c.q. voorwaarden zijn afkomstig uit de relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader.

Uw hoogheemraadschap voert in het kader van de controle op de naleving van de aanbestedingsregels jaarlijks een 'spendanalyse' uit. De totale gerapporteerde rechtmatigheidsafwijking op de Europese aanbestedingen is circa € 0,7 miljoen en hebben wij nader toegelicht op pagina 18.

M&O-criterium

Het M&O-criterium heeft betrekking op de mate waarin het hoogheemraadschap toereikende maatregelen heeft getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen en voorzieningen te voorkomen en te signaleren. Hierbij gaat het onder meer om de opzet, het bestaan van relevante interne beheersmaatregelen. Op basis van onze werkzaamheden zijn geen aanwijzingen naar voren gekomen dat het M&O-criterium niet is nageleefd.





Overige bevindingen

Naleving van de aanbestedingsregels

Wij hebben, in samenwerking met de inkoopadviseurs en de verbijzonderde interne controle, een controle uitgevoerd op de naleving van de Europese aanbestedingsregels over 2025. Op basis van een spendanalyse hebben wij een selectie gemaakt van crediteuren voor detailcontrole. De aan deze crediteuren verstrekte opdrachten, die ten grondslag liggen aan de uitgaven in 2025, zijn beoordeeld op naleving van de Europese Aanbestedingswet.

Op basis van onze werkzaamheden constateren wij dat sprake is van vier onrechtmatige crediteuren, met een totale onrechtmatigheid van circa € 0,7 miljoen. Deze onrechtmatigheid is initieel door het hoogheemraadschap zelf geïdentificeerd en gekwantificeerd en maakt onderdeel uit van het voorwaarden criterium. De afwijking is als zodanig opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Wij hebben de totstandkoming en onderbouwing hiervan beoordeeld. Het merendeel van deze onrechtmatigheid heeft betrekking op het verlengen van inhuurcontracten, waarbij niet is voldaan aan de geldende aanbestedingsregels.

Wij stellen vast dat het college zich bij het verlengen van deze contracten bewust is geweest van de onrechtmatigheid. Het college heeft hierin een expliciete en weloverwogen afweging gemaakt, waarbij het belang van de continuïteit van het project KIJK doorslaggevend is geweest. Het college is hierover transparant geweest in de interne besluitvorming en de verantwoording.

Daarnaast constateren wij dat, naast de door het hoogheemraadschap zelf geïdentificeerde onrechtmatigheden, geen aanvullende onrechtmatigheden zijn gebleken uit onze controlewerkzaamheden.

De geconstateerde onrechtmatigheden blijven onder de door de verenigde vergadering vastgestelde goedkeuringstolerantie van € 3,1 miljoen.

Kwaliteit jaarrekeningproces

Tijdens onze controle van de jaarrekening 2025 hebben wij diverse afwijkingen geconstateerd, die in het kader van de jaarrekeningcontrole zijn gecorrigeerd. Deze afwijkingen hadden met name betrekking op de volledigheid en tijdigheid van het opnemen van verplichtingen en de juiste toerekening van lasten en baten aan het juiste boekjaar, zowel binnen de exploitatie als bij investeringen.

Wij hebben voor deze aandachtspunten reeds in onze managementletter over 2025 expliciet aandacht gevraagd. Wij constateren dat de opvolging hiervan in 2025 onvoldoende zichtbaar effect heeft gehad. De geconstateerde afwijkingen wijzen erop dat medewerkers in de praktijk nog onvoldoende bekend zijn met de relevante verslaggevingsregels en dat de interne beheersing rondom het opstelproces van de jaarrekening onvoldoende is ingericht om dergelijke afwijkingen tijdig te signaleren en te corrigeren.

Hoewel de geconstateerde afwijkingen in het kader van de jaarrekeningcontrole zijn gecorrigeerd en geen invloed hebben op de strekking van ons oordeel, achten wij het van belang dat het hoogheemraadschap aanvullende maatregelen treft om de kwaliteit van het financiële afsluitproces te verbeteren. Hierbij kan worden gedacht aan het versterken van kennis en bewustzijn bij medewerkers, alsmede het inrichten van meer structurele controles op kritische posten in het jaarrekeningproces.

Koepelvrijstelling

In de jaarrekening is een toelichting opgenomen met betrekking tot de koepelvrijstelling btw van het Waterschapshuis. Het Waterschapshuis is van mening dat zijn facturen aan de waterschappen geen btw zouden moeten bevatten. Het Gerechtshof heeft dit standpunt bevestigd, waardoor het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard de btw op de facturen van het Waterschapshuis kan terugontvangen. De Belastingdienst is in cassatie gegaan. De mogelijk terug te ontvangen btw is niet in de jaarrekening 2025 verwerkt in afwachting van het vonnis van de Hoge Raad. Het uitstellen van de verwerking van de bate in de jaarrekening is een voorzichtige, maar begrijpelijke benadering. Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard wil eerst uitsluitel over deze casus.





Fraude, integriteit, en naleving wet- en regelgeving

De beoordeling door het college van dijkgraaf en hoogheemraden van het risico van materiële fouten in de jaarrekening als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving

Bij onze controle vragen wij het college jaarlijks inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking kan bevatten door fraude of het overtreden van wet- en regelgeving, inclusief de aard, omvang en frequentie van de inschattingen, het proces dat u daarbij hanteert, en de communicatie daarover met het personeel en met de verenigde vergadering.

Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard beschikt over een frauderisicoanalyse. Deze analyse is eind 2025 geactualiseerd en daarbij is rekening gehouden met de door ons gedane aanbevelingen.

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het college, inclusief het invoeren en onderhouden van interne beheersingsmaatregelen voor de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de werking en efficiency van de bedrijfsvoering, en de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Als accountant verkrijgen wij een redelijke, maar geen absolute, zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, doordat sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen of verkeerd voorstellen van zaken, of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraudes hebben ontdekt.

Wij hebben de accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en professionele oordeelsvorming toegepast, in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Fraude en integriteit

Jaarlijks verkrijgen wij inzicht in de integriteitsmeldingen, die wij vervolgens afstemmen met de coördinatoren bestuurlijke en ambtelijke integriteit. Wij hebben op basis van onze controle en de besprekingen geen fraudegevallen geconstateerd.



Interne beheersing





Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing

Managementletter 2025, toegespitst op de interne (financiële) beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2025 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle was primair gericht op de opzet en het bestaan van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing, voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Voor de bevindingen van de interim-controle verwijzen wij naar onze managementletter 2025, gedateerd op 19 februari 2026.

In de managementletter hebben wij een aantal aandachtspunten voor het opstel- en controleproces van de jaarrekening 2025 benoemd. Als onderdeel van onze werkzaamheden voor de jaarrekening zijn wij nagegaan of deze aandachtspunten voldoende zijn opgevolgd. Voor zover de opvolging en/of onze controle ervan hiertoe aanleiding geven, hebben wij onze bevindingen in dit accountantsverslag bij het betreffende onderwerp verwerkt.

Memoriaalboekingen

Memoriaalboekingen zijn (correctie)boekingen die niet via de reguliere boekingsgang plaatsvinden. Aangezien deze boekingen hierdoor in opzet wat risicovoller zijn, besteden wij er tijdens onze controle extra aandacht aan.

Om de controle zo efficiënt en effectief mogelijk uit te voeren, en deze toe te spitsen op het specifieke risico en karakter van memoriaalboekingen, hebben wij gebruikgemaakt van een data-analysetool. Hieruit zijn geen onjuistheden, onrechtmatigheden of andere bijzonderheden gebleken.

Prestatielevering

Binnen de organisatie is nog geen eenduidige werkwijze geborgd voor het vastleggen en documenteren van de geleverde prestaties bij het goedkeuren van facturen.

Hierdoor bestaat het risico dat facturen worden goedgekeurd zonder dat voldoende is vastgesteld of en in hoeverre de prestaties daadwerkelijk zijn geleverd. Dit kan leiden tot onrechtmatige betalingen of onduidelijkheid bij terugkoppeling of verantwoording achteraf.

Concern Control heeft een beleidsdocument opgesteld waarin verantwoordelijkheden, werkwijzen en beheersmaatregelen rondom de prestatieverklaring eenduidig zijn vastgelegd. Een uitgebreide prestatieverklaring is verplicht in het financiële systeem; alle verklaringen moeten voldoen aan de beleidsdoelstellingen en volledig worden onderbouwd en beschikbaar zijn voor controle. Daarnaast voert Concern Control als derde lijn een risicogerichte controle op naleving uit, met prioriteit voor kostensoorten met verhoogd risico op basis van eerdere analyses of specifieke kenmerken. De interne beleidsuitwerking van de prestatieverklaring is op 10 december 2025 vastgesteld door de directie.

IT-audit 2025

In het kader van de controle van de jaarrekening 2025 hebben wij werkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van de opzet en het bestaan van de general IT-controls van ProSa (de financiële administratie). Dit betreft een zogenaamde SaaS-oplossing van de leverancier AllSolutions.

Tijdens de interim-controle hebben wij vastgesteld dat een autorisatiematrix is opgesteld, maar dat deze nog niet formeel is vastgesteld. Binnen de applicatie ProSa zijn op basis van de conceptmatrix reeds een tiental vaste gebruikersprofielen aangemaakt. Rechten worden niet langer toegekend door het kopiëren van autorisaties van een collega met een vergelijkbare functie. Wij stellen vast dat er gedurende 2025 geen zichtbare review heeft plaatsgevonden op de gebruikersrechten en autorisaties in ProSa.

Het beheer van de IT-infrastructuur is uitbesteed aan het Hoogheemraadschap van Rijnland, terwijl het beheer van de financiële applicatie bij het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard zelf is belegd. Vanuit onze interim-werkzaamheden constateren wij dat het niet altijd eenduidig is waar verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen deze samenwerking zijn belegd. Wij adviseren om hierover binnen de samenwerking expliciete en vastgelegde afspraken te maken, zodat rolverdeling, eigenaarschap en opvolging van (IT-)maatregelen helder zijn.



Bijlagen





A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de niet-gecorrigeerde controleverschillen groter dan de rapporteringstolerantie van € 0,1 miljoen.

Aard van de fouten	Getrouwheid
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen voorgaande periode	Niet van toepassing
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode:	
Totaal getrouwheidsfouten	

- Wij hebben van het college van dijkgraaf en hoogheemraden een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college het bovenstaande heeft bevestigd. Dit houdt in dat eventuele niet-geconstateerde en daardoor niet-gecorrigeerde afwijkingen, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het college heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde afwijkingen.



A2 - Onzekerheden in de controle

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de onzekerheden groter dan de rapporteringstolerantie van € 0,1 miljoen.

Aard van de onzekerheden	Getrouwheid
Onzekerheden inzake getrouwheid	€ 0
Totaal onzekerheden in de getrouwheidscontrole	€ 0

- Wij hebben van het college van dijkgraaf en hoogheemraden een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college het bovenstaande heeft bevestigd. Het college heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere onzekerheden.



A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen

Onze controlestandaarden vereisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren om de verenigde vergadering in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening. De tabel hierna bevat een weergave van die onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat de verenigde vergadering deze nader dient te beoordelen.

Toelichting	Bron van de toelichtingsvereiste	Kwantitatieve of kwalitatieve overwegingen
Geen.		





B - Onafhankelijkheidsbevestiging

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebod.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Deloitte beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen.

Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Deloitte.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.

- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en, indien er bedreigingen zijn signaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreigingen voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling, inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde ‘onafhankelijkheidsevaluatie’), wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Deloitte wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een algemeen bestuur of auditcommissie, overwegen wij ook een van deze instanties te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen wordt periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdsheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om deze bedreiging weg te nemen.

Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om het komend boekjaar teamleden bij Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard te rouleren.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Deloitte, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en het hoogheemraadschap die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan het hoogheemraadschap of een bij het hoogheemraadschap betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid met een (geschatte) waarde van meer dan € 100 ontvangen of verstrekt, en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.





Onder Deloitte wordt verstaan één of meer van Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten (tezamen, de “Deloitte organisatie”). DTTL (hierna ook te noemen “Deloitte Global”) haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten zijn juridisch gescheiden en onafhankelijke entiteiten, die elkaar niet kunnen verplichtingen of binden ten aanzien van derden. DTTL en iedere DTTL member firm en aan hen verbonden entiteit is aansprakelijk voor hun eigen handelen en nalaten, en niet voor het handelen of nalaten van een andere entiteit. DTTL verleent geen diensten aan cliënten. Raadpleeg www.deloitte.com/about voor meer informatie.

Deloitte levert toonaangevende audit- en assurance-, belasting- en juridische diensten, consulting, financial advisory, and risk advisory diensten aan bijna 90% van de Fortune Global 500® en duizenden particuliere bedrijven. Onze professionals leveren meetbare en blijvende resultaten die het vertrouwen van het publiek in kapitaalmarkten helpen versterken, klanten in staat stellen te transformeren en bloeien, en de weg wijzen naar een sterkere economie, een meer rechtvaardige samenleving en een duurzame wereld. Voortbouwend op zijn meer dan 175-jarige geschiedenis, omvat het bereik van Deloitte meer dan 150 landen en gebieden. Ontdek hoe de meer dan 345.000 mensen van Deloitte wereldwijd een impact maken die ertoe doet op www.deloitte.com.

Deze communicatie bevat louter algemene informatie en noch DTTL, noch haar wereldwijde netwerk van member firms of aan hen verbonden entiteiten verleent door middel van deze communicatie professioneel advies of diensten. Voordat u een beslissing neemt of actie onderneemt die van invloed kan zijn op uw financiën of uw bedrijf, dient u een gekwalificeerde professionele adviseur te raadplegen. Geen enkele entiteit in de Deloitte organisatie is verantwoordelijk voor enig verlies dat wordt geleden door een persoon die op deze communicatie vertrouwt.